RECONSIDERAREA LOVITURII DE COLȚ POATE DUCE LA ÎMBUNĂTĂȚIREA EFICACITĂȚII

● 11 meciuri, 131 de cornere executate și... 3 goluri ! ● Raportul de cornere și aspectele lui ● Lovitura de colț și efectul ei întîrziat ● Cum acționează la „cornere" atacanții pîrpirii în fața unor apărători robuști ? ● ...Și totuși, cum poate fi parată o lovitură de colț ? ● Citeva propuneri pentru International Board

Cu ani în urmă, pe vremea sistemului cu doi fundași și chiar în lunga epocă a W.M.-ului, lovitura de colț a fost considerată — și nu fără temei — o situație de joc extrem de periculoasă pentru echipa în apărare, fapt care i-a determinat pe unii specialiști să-i dozeze nu numai gradul în care pune în pericol poarta adversă, ci chiar și posibilitatea, exprimată adesea procentual, a transformării ei în gol, ajungîndu-se la enunțarea binecunoscutei formule : **„cornerul = o jumătate de gol".**

Cauzele care au dus atunci la asemenea concluzii și aprecieri își găsesc fără îndoială originea atît în particularitățile specifice jocului — determinat de o anumită concepție și cerințe de ordin tactic — cît și într-o netăgăduită tradiție, stabilită la un moment dat și cultivată paralel cu practica sportivă. Cu timpul însă, măsurile privind reorganizarea și îmbunătățirea jocului în apărare pe de o parte, dar — pe de altă parte — și insuficienta preocupare pentru găsirea unor soluții corespunzătoare acționării cu eficiență, (față de noile condiții) în situațiile de joc la momentele fixe, au făcut ca loviturile de colț să-și piardă din importanța lor de altădată, să devină tot mai puțin periculoase, să cadă aproape în anonimat. Această constatare — evidentă fără îndoială în ultimul timp nu numai cronicarilor sportivi ci și spectatorilor — mi-a oferit prilejul unui mic studiu, avînd la bază datele desprinse dintr-un număr de 11 întîlniri de importanță diferită și înscrise în tabelul de mai jos :

ÎNTÎLNIRI	Lovituri de colț executate					Scorul întîlnirii
	afară	nepericuloase	periculoase	soldate cu gol	total	
CELTIC—	—	2	8	—	10	2
INTERNAZIONALE	—	2	—	—	2	1
RAPID—	1	4	1	—	6	1
ST. ROȘU	1	—	—	—	1	0
DINAMO BUC.—	—	5	2	—	7	2
PROGRESUL	—	4	1	—	5	0
RAPID—	—	4	2	1	7	2
POLIT. TIMIȘ.	—	5	—	—	5	0
ROMÂNIA—	1	9	2	—	12	2
S. C. KARLSRUHE		2	2	—	4	1
STEAUA—	—	5	3	1	9	6
FORESTA	—	5	—	—	5	0
RAPID—	—	3	1	—	9	0
STEAUA	—	4	—	—	4	0
PETROLUL—	—	7	—	—	7	1
STEAUA	—	2	—	—	2	1
RAPID—	—	5	—	—	5	0
PETROLUL	—	4	—	—	4	0
ELVEȚIA—	—	—	2	1	3	7
ROMÂNIA	—	5	1	—	6	1
ITALIA—	—	5	3	—	8	1
ROMÂNIA	—	8	2		10	0
TOTAL	3	85	30	3	131	—

Mai înainte însă de a interpreta aceste date aș vrea să precizez că prin lovituri de colț **periculoase** trebuie înțelese — în afara acelora care duc la înscrierea golului — și loviturile care creează pentru echipa în apărare probleme dificile, rezolvate în ultima instanță grație unor intervenții salutare ale apărătorilor (acordarea forțată a unei noi lovituri de colț, blocarea de către portar a mingii trimisă pe spațiul porții). sau situații nefructificate din diferite cauze dependente de acțiunea jucătorilor echipei în atac, sau de împrejurări neprevăzute : ratarea loviturii decisive, trimiterea mingii în bară etc.

În contrast cu cele enunțate mai sus, lovitura de colț **nepericuloasă** trebuie considerată aceea care nu duce la crearea unei situații de gol și care, de regulă, lasă impresia îndeplinirii unei simple formalități prin trimiterea mingii în brațele portarului, în sau la adversar, în afara zonei de intervenție utilă, unui coechipier strict marcat sau într-o poziție fără perspectiva unei colaborări fructuoase în cadrul unei combinații. Clasificarea după aceste criterii a loviturilor de colț mi-a permis, în baza analizei parțiale și globale a datelor din tabelul celor 11 jocuri, să desprind cîteva aspecte mai importante și anume :

1. În cadrul fiecărei întîlniri numărul loviturilor de colț executate de cele două echipe se exprimă printr-un raport considerat de obicei numai sub aspectul său CANTITATIV. Ca element de analiză a jocului, acest raport este însă puțin concludent în ceea ce privește raportul de forțe de pe teren, deoarece nu rare sînt cazurile cînd se acordă cu multă ușurință lovituri de colț, fie ca urmare a unei anumite maniere de a rezolva situațiile de joc din apropierea porții proprii, fie datorită jocului confuz al echipelor în atac, fie tendinței de relaxare a formației care se consideră la un moment dat cîștigătoare.

2. Raportul loviturilor de colț trebuie însă considerat și sub aspectul său CALITATIV, acesta exprimînd mai real situația de pe teren, caracterul mai agresiv și mai organizat al dominării. Valoarea acestui raport va fi determinată în acest caz, nu de numărul de lovituri executate, ci de calitatea lor, **de gradul de periculozitate,** elemente care pot constitui un indiciu mai obiectiv în aprecierea superiorității generale a unei echipe sau a alteia în joc și care, de regulă, concordă și cu rezultatul întîlnirii.

3) Unele echipe au reușit să realizeze un procent ridicat al periculozității loviturilor de colț : Elveția 100%, Celtic 80%, Steaua (în jocul cu Foresta Fălticeni) 44% etc., în timp ce altele (Rapid. Petrolul, Foresta etc.) în ciuda unui număr apreciabil de lovituri executate, se situează la un nivel total nesatisfăcător, sub 10%. Este neîndoielnic că diferența dintre echipe, sau în comportarea aceleiași formații în jocuri diferite, privind calitatea executării loviturilor de colț, se datorește în bună măsură unor carențe în pregătire, precum și unei atitudini de renunțare nejustificată la avantajele pe care acestea le oferă.

4) Datele jocurilor din tabelul de mai sus arată că NUMAI 3 DIN CELE 131 CORNERE EXECUTATE AU FOST TRANSFORMATE ceea ce reprezintă UN PROCENT DE 2,3%. De aici și pînă la acel 50% socotit realizabil teoretic este o mare diferență care însă nu trebuie înțeleasă în sensul strict matematic, pentru că mai întîi de toate elementele de comparație sînt aproximative, iar în ceea ce privește procentul de 50%, socotesc că acesta trebuie să se refere la gradul în care lovitura pune în pericol poarta adversă și nu la numărul de goluri realizate. Dacă însă raportăm loviturile considerate ca periculoase la numărul total de 129, procentul rezultat, 26%, reprezintă un termen de comparație mai aproape de realitate, dar în același timp nesatisfăcător, reflectînd lipsa de eficacitate a loviturilor de colț în condițiile fotbalului contemporan.

Referindu-ne la echipele noastre, această situație apare și mai puțin încurajatoare, datorită unei lipse generale de preocupare în vederea găsirii unor soluții practice, în scopul valorificării la maximum a avantajelor pe care le oferă executarea loviturilor de colț. Exemplul întîlnirilor Petrolul-Steaua, Rapid-Petrolul și Rapid-Steaua, disputate în campionatul trecut, în cursul cărora 29 din cele 30 de lovituri executate au constituit aproape simple formalități ne înfățișează o situație nesatisfăcătoare.

OPINII

★

Din cele expuse pînă acum, rezultă unele concluzii și anume :

● lovitura de colț este rezultatul unei acțiuni ofensive și ea trebuie să constituie pentru echipa în atac doar o aminare a finalizării ; ● caracterul ofensiv al loviturii de colț necesită o pregătire și o execuție de așa manieră încît să pună probleme deosebite echipei în apărare : ● șansele în finalizarea acțiunilor rezultate din executarea loviturilor de colț impun scoaterea din anonimat a acestora și necesitatea unei reconsiderări pe deplin meritate.

Care sînt căile și mijloacele cu ajutorul cărora s-ar putea ajunge la îmbunătățirea indicelui de periculozitate al loviturilor de colț și prin aceasta la mărirea eficacității:

1. Alegerea modului de executare a loviturii în funcție de calitățile fizico-tehnice ale jucătorilor proprii prin comparație cu cele ale adversarului.

a) În situația cînd o echipă dispune de jucători înalți cu o detentă bună și cu o tehnică corespunzătoare lovirii mingii cu capul, lovitura de colț poate fi executată direct, sau după o combinație simplă, în așa fel încît cel care trebuie să finalizeze să fie pus într-o situație favorabilă. În acest caz, elementul cel mai important este precizia cu care se transmite mingea și aceasta se realizează printr-un antrenament special. Jucători ca Torres (Benfica), Nemec (F. C. Austria), sau Nunweiller III, Alexandrescu. Constantin etc., bine serviți de un Eusebio, Pircălab sau Tătaru I au reușit nu o dată să înscrie din astfel de situații goluri prețioase pentru echipele lor.

Obținerea preciziei maxime în executarea loviturii de colț precum și în expedierea mingii spre poartă, trebuie să fie rodul nu al unei întîmplări, ci al unui exercițiu îndelung și conștiincios. În această privință aș vrea să menționez exemplul jucătorilor Constantin și Tătaru I, care înaintea finalei din „Cupa României" ediția 1962, au executat — în cadrul unui joc-școală — de 52 ori la rînd lovitura de colț de pe partea stîngă pînă la realizarea unei execuții perfecte, care le-au adus, la numai cîteva zile, satisfacția înscrierii în condițiuni identice a celui de al treilea gol — decisiv — în desfășurarea partidei cu Rapid București.

b) În situația cînd o echipă dispune de jucători cu un gabarit redus în general și mai ales de înaintași... pîrpirii în comparație cu apărătorii adverși, lovitura de colț trebuie executată indirect, în urma unei combinații de preferință cît mai simple, rapid executată și cu participarea a 2—4 jucători. În acest caz, în afară de precizia necesară în execuții, elementul dominant trebuie să fie neapărat spiritul de inventivitate, noutatea, nepreväzutul pentru adversar, care să-l pună în situația dezavantajoasă de a acționa mereu cu întîrziere și ineficace.

Ce-i drept, la cîteva din echipele noastre există o oarecare preocupare pentru executarea loviturilor de colț indirecte, dar rezultatele obținute — față de posibilitățile mari oferite de acest procedeu — sînt aproape neglijabile. Cele mai multe din combinații se sting de timpuriu înainte ca acțiunea să ajungă la marginea suprafeței de pedeapsă. Principala cauză a acestei situații o constituie, după părerea mea, șablonismul în concepție și execuție : aproape mereu aceiași jucători fac mereu aceleași mișcări care au devenit cunoscute apărătorilor. Misiunea lor este de cele mai multe ori ușurată de însăși platitudinea acțiunii. Or, eficacitatea executării loviturii de colț prin combinație constă tocmai în ineditul pe care acesta trebuie să-l aducă folosind atît situația inițial avantajoasă prin menținerea adversarului la distanța de 9,15 m. cît și posibilitatea participării la acțiune a oricărui jucător de cîmp din echipă.

Pentru a putea dejuca mai ușor măsurile de apărare ale adversarului, se pot folosi cu mult succes, concomitent cu deplasările înșelătoare, fără balon, în zona de acțiune, pasele în spațiile libere acolo unde intervenția dinainte stabilită a unui jucător se poate desfășura în cea mai mare libertate și cu mai multă eficiență, fie pentru finalizarea imediată, fie pentru executarea pasei decisive. În general, orice combinație este bună numai dacă este bine cunoscută și executată rapid, precis și variat.

2. **Varietatea acțiunilor** legate de executarea loviturilor de colț nu trebuie înțeleasă în sensul folosirii unui număr oarecare de combinații. Surprinderea apărării adverse și dezorganizarea acesteia poate fi realizată cu bune rezultate și printr-o judicioasă alternare a loviturilor lungi, directe, cu cele scurte, combinative, precum și prin folosirea unor procedee tehnice de lovire a mingii care să-i imprime acesteia traiectorii înșelătoare. De asemenea, nu trebuie neglijat nici procedeul de executare a loviturii cu piciorul dinspre interiorul terenului, situație care, favorizată și de anumite condiții atmosferice (vînt, soare puternic), poate duce chiar la înscrierea unui gol direct din „corner".

3. **Surprinderea adversarului.** Acest factor, a cărui pondere în anumite situații este decisivă, trebuie să constituie în cazul executării loviturilor de colț prima grijă a echipei în atac. Realizarea acestui element constă în rapiditatea cu care se trece la acțiune pentru reducerea la maximum a timpului necesar organizării apărării adverse și prinderea ei pe picior greșit, fără posibilitatea de a contracara combinația tactică ce urmează să fie pusă în aplicare. În mod obișnuit, jucătorii noștri neglijează acest lucru și, întîrziind executarea loviturii, acționează fără să-și dea seama în folosul adversarului, care cîștigă timpul necesar pentru a reveni din situația anterioară acordării loviturii de colț, sau să-și ia toate măsurile pentru anihilarea efectului ei.

Am arătat mai înainte că lovitura de colț are un caracter ofensiv și în această idee am căutat să insist în mod deosebit asupra modalităților ridicării ei la un nivel superior din punct de vedere al eficienței. Dar, în jocul de fotbal, situația de atac nu este permanentă și, de aceea, tot ceea ce se referă la organizarea și executarea loviturii de colț în vederea măririi efectului ei, constituie în același timp un motiv întemeiat pentru adoptarea unor măsuri necesare contracarării acestora în situația de apărare. Există, în acest caz, multe posibilități — excluzînd pe acelea determinate de întîmplare — pentru a reduce din agresivitate, de a face chiar inofensive loviturile de colț executate sau de a le converti într-o situație de atac periculoasă.

Mă voi rezuma numai la indicarea cîtorva din aceste posibilități. Iată-le, în funcție de importanța lor :

a) Mascarea simplă sau dublată — după caz — a adversarului care execută lovitura de colț prin așezarea la distanță de 9,15 m. a unui jucător sau chiar doi, urmărindu-se nu numai reducerea cîmpului de vedere și de execuție, ci chiar intervenția în traiectoria mingii sau deposedarea în cazul unei combinații.

b) Aplicarea marcajului strict în zona din fața porții cu participarea și a altor jucători decît apărătorii de meserie, precum și neutralizarea celor care prezintă un pericol recunoscut datorită înălțimii, detentei, forței și preciziei în șut.

c) Posibilitatea inițierii unor contraatacuri periculoase, ca urmare a respingerii acțiunii rezultate în urma executării unei lovituri de colț și a unei așezări în teren dinainte stabilite.

Enunțarea acestor cîteva măsuri de apărare — după încercarea de a demonstra necesitatea reconsiderării loviturii de colț, nu trebuie înțeleasă decît în limitele cerințelor jocului de fotbal modern în cadrul căruia are loc o permanentă confruntare între atac și apărare și din care cîștigă cel mai bun, cel mai bine pregătit, cel care știe să valorifice la maximum orice posibilitate care i se oferă. Scopul principal este ca această confruntare să fie dinamică, spectaculoasă iar rezultatul ei să fie determinat de permanenta căutare a unor noi soluții.

Și pentru că mi-am propus, în rîndurile de față, să lupt pentru „repunerea în drepturi" a loviturii de colț, aș vrea ca, ținînd seama de stadiul actual de dezvoltare al fotbalului, să sugerez și o modificare a regulamentului de joc, cu următorul conținut :

— pentru baloanele ieșite în afara liniei de poartă și care fac în prezent obiectul unei lovituri de colț, repunerea mingii în joc să se facă în mod diferențiat și anume : printr-o lovitură de colț normală în cazul că mingea a depășit secțiunea din linia de poartă cuprinsă între intersecția acesteia cu linia de 16 m. și colțul terenului de joc și printr-o lovitură scurtă — un fel de corner mic — în cazul cînd mingea a depășit secțiunea din linia de poartă cuprinsă între intersecția ei cu linia de 16 m. și barele porții, inclusiv mingile care trec pe deasupra barei transversale.

— intersecția liniei de poartă cu linia de 16 m. perpendiculară pe ea și care închide suprafața de pedeapsă, să fie marcată cu un fanion situat la 1 m. în afara spațiului de joc.

— arbitrii de margine ar putea funcționa în acest caz de-a lungul liniei de poartă pînă la colțurile terenului observînd mai bine și situațiile din zona unde se desfășoară partea finală a acțiunilor.

Noua formulă de repunere în joc a mingilor respinse în afara liniei de poartă ar produce fără îndoială și unele modificări privind atît modul de acțiune al înaintașilor cît și al apărătorilor, dar ar crea în primul rînd condiții pentru o luptă sportivă mai activă din care ar avea de cîștigat fotbalul.

MIHAI IONESCU
antrenor la „Steaua"-București